

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૮૭૮૭/૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિખિલ એસ. કારીયેલ

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	✓	

=====

આસિયાબાનુ મોહમ્મદ અફઝલ શેખ સગીર હોવાથી મોહમ્મદ અફઝલ મોહમ્મદ

યાકુબ શેખ મારફતે

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી શ્રી રફીક લોખંડવાલા (પપ૯૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩, ૪, ૫ તરફથી શ્રી આદિત્ય પાઠક, મદદનીશ

સરકારી વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિખિલ એસ. કારીયેલ

તારીખ : ૦૭/૦૭/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી રફીક લોખંડવાલા અને સામાવાળા – રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ શ્રી આદિત્ય પાઠકને સાંભળવામાં આવ્યા.

૨. આ પિટિશન મારફતે અરજદારે નીચે મુજબની દાદ માંગી છે:—

“(એ) ન્યાયના હિતમાં, સામાવાળાઓને તારીખ ૦૧/૦૩/૨૦૨૫ ની પરીક્ષા માટેની અરજદારની બેઝિક ગણિતની ઉત્તરવહીનું પુનઃમૂલ્યાંકન કરવાનો અને પ્રશ્નપત્ર (એનેક્સર “બી”) માં મૂંઝવણ અને અસ્પષ્ટ સૂચનાઓથી પ્રભાવિત ગુણ આપવાનો નિર્દેશ આપતી મેન્ડામસની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવાની આપ નામદાર મહેરબાની કરશો.

(બી) આ પિટિશનની સ્વીકૃતિ, સુનાવણી અને આખરી નિકાલ બાકી હોય ત્યાં સુધી, ન્યાયના હિતમાં પુનઃમૂલ્યાંકનના હેતુ માટે સામાવાળાઓને તારીખ ૦૧/૦૩/૨૦૨૫ ના રોજ લેવાયેલી ગણિતની પરીક્ષાની ઉત્તરવહી સાચવી રાખવાનો નિર્દેશ આપવાની આપ નામદાર મહેરબાની કરશો. (એને. બી)

(સી) આપ નામદાર યોગ્ય અને વાજબી જણાય તેવા અન્ય અને વિશેષ હુકમો પસાર કરવાની મહેરબાની કરશો.”

૩. અરજદારનો એવો કેસ છે કે અરજદાર ધોરણ ૧૦ માં અભ્યાસ કરતી હતી અને તેણે માર્ચ, ૨૦૨૫ ના મહિનામાં તેની બોર્ડની પરીક્ષા આપી હતી. અરજદારનો એવો કેસ છે કે વિષય – બેઝિક ગણિતના પ્રશ્નપત્રમાં અસ્પષ્ટ સૂચનાઓ હતી એટલે કે પ્રશ્નપત્રમાં કેટલીક જગ્યાએ ઉદ્દેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે પ્રશ્નો દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે હતા. અરજદારનો એવો કેસ છે કે સૂચનામાં એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું ન હતું કે કયા પ્રશ્નો દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે હતા એટલે કે સૂચનાઓ પહેલાના પ્રશ્નો કે સૂચનાઓ પછીના પ્રશ્નો.

૩.૧. અરજદારનો એવો કેસ છે કે સૂચનાઓના કારણે તે મૂંઝવણમાં મુકાઈ ગઈ હોવાથી, તેણે દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટેના પ્રશ્નો લખ્યા હતા. અરજદારનો એવો કેસ છે કે તેણે સંભવતઃ ૧૮ થી ૨૦ ગુણના પ્રશ્નો લખ્યા હતા જે દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે હતા. અરજદારનો એવો કેસ છે કે આવા પ્રશ્નોનું મૂલ્યાંકન ન કરવામાં આવતાં, અરજદારને અન્યાય થયો છે.

૩.૨. વધુમાં એ બાબત નિર્દેશિત કરવામાં આવી છે કે પરીક્ષા પૂર્ણ થયા પછી તરત જ એટલે કે તારીખ ૦૪/૦૩/૨૦૨૫ ના રોજ અરજદારના પિતાએ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક બોર્ડને રજૂઆત કરી હતી અને જ્યારે અરજદારના પિતા દ્વારા રાઈટ ટૂ ઇન્ફોર્મેશન એક્ટ હેઠળ અરજી પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કોઈ વાજબી પ્રત્યુત્તર / જવાબ ન મળતાં, રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩.૩. આ કોર્ટનું ધ્યાન ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક બોર્ડ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી જાહેર નોટિસ તરફ પણ દોરવામાં આવ્યું છે કે જેના

દ્વારા, બોર્ડ ધોરણ ૧૨ ના પ્રશ્નપત્રમાં આવી અસ્પષ્ટ સૂચનાઓ આપવામાં આવી હોવાના સંદર્ભમાં સુધારાત્મક પગલાં લીધા હતા.

૪. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી લોખંડવાલા આ કોર્ટનું ધ્યાન ખાસ કરીને પ્રશ્નપત્ર તરફ દોરશે, વધુ ખાસ કરીને પ્રશ્નપત્રના ભાગ-બી માં પ્રશ્ન ૨૫ થી ૩૪ અને પ્રશ્ન ૩૪ થી ૩૭ તરફ. વિદ્વાન વકીલ આ કોર્ટનું ધ્યાન પ્રશ્ન નં. ૩૪ અને ૩૫ વચ્ચેની સૂચનાઓ તરફ દોરશે જ્યાં એવો ઉલ્લેખ છે કે “(માત્ર દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે)”. વિદ્વાન વકીલ એ પણ નિર્દેશ કરશે કે આવી સૂચનાઓ પ્રશ્નપત્રમાં અન્ય કેટલીક જગ્યાએ પણ હતી. વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરશે કે સૂચનાઓમાં એવો ઉલ્લેખ ન હોવાથી કે પ્રશ્નો સૂચનાઓ પહેલાના હતા કે સૂચનાઓ પછીના, અરજદારે મૂંઝવણમાં મુકાઈને દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટેના પ્રશ્નો લખ્યા હતા.

૪.૧. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા – બોર્ડ દ્વારા અરજદાર દ્વારા લખવામાં આવેલા પ્રશ્નોનું મૂલ્યાંકન ન કરવામાં આવતાં, અરજદારને આશરે ૧૮ થી ૨૦ ગુણનું નુકસાન થયું હતું. વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરશે કે વાસ્તવમાં, ધોરણ ૧૨ ની પરીક્ષાના સંદર્ભમાં પણ આ જ મુદ્દો બન્યો હતો અને જ્યારે રજૂઆતો મળતાં, બોર્ડ એટલે કે માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ એવો નિર્ણય લીધો હતો કે દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટેના પ્રશ્નો બિન-દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા પણ લખવામાં આવ્યા હોય તો તેનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે અને બિન-દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓને ગુણ આપવામાં આવશે. વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરશે કે અરજદાર દ્વારા લખવામાં આવેલા પ્રશ્નોના ગુણ

અરજદારને ન આપવામાં આવતાં, વધુ ખાસ કરીને પ્રશ્નનું બિલકુલ મૂલ્યાંકન કરવામાં ન આવતાં, અરજદારને ગંભીર પૂર્વગ્રહ / અન્યાય થયો છે.

પ. અરજદારના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોનું અવલોકન કર્યા પછી, જ્યારે આ કોર્ટને એવું જણાશે કે અરજદારની વાજબી ફરિયાદ હોઈ શકે છે, પરંતુ, તે જ સમયે, આવી ફરિયાદના પરિણામે અરજદારને કોઈ વાસ્તવિક અન્યાય થયો નથી અને તેથી, આ કોર્ટને એવું જણાશે કે પ્રસ્તુત કેસ વિશેષાધિકાર રિટ જારી કરવા માટે યોગ્ય કેસ નથી.

પ.૧. આ કોર્ટ એ આધારે ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષ પર પહોંચે છે કે ગુણપત્રક પરથી, અરજદારે બેઝિક ગણિત વિષયમાં કુલ ૮૦ ગુણમાંથી ૫૮ ગુણ મેળવ્યા હોવાનું જણાય છે. એવી માહિતી આપવામાં આવી છે કે અરજદાર હવે સંભવતઃ કોમર્સ પ્રવાહમાં ધોરણ ૧૧ માં જોડાયેલ છે. અરજદારનો એવો કેસ પણ નથી કે ગુણના અભાવે, જે અરજદાર ધોરણ ૧૨ માં અન્ય કોઈ પ્રવાહમાં અભ્યાસ કરવા માંગતી હતી, તેને યોગ્ય પ્રવેશ મળી શક્યો ન હતો; ન તો પિટિશનના પ્લીડિંગ્સમાંથી આવો કોઈ કેસ બને છે કે ન તો વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આવી કોઈ દલીલ કરવામાં આવી છે.

પ.૨. આ કોર્ટને એ પણ જણાય છે કે ધોરણ ૧૦ ની પરીક્ષાના ગુણ, જો કે વિદ્યાર્થી માટે ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ હોય છે, તેમ છતાં ભવિષ્યના કોઈપણ પ્રવેશ માટે (ધોરણ ૧૧ સિવાય) અથવા ભવિષ્યની કોઈપણ રોજગારી માટેનો માપદંડ રહેશે નહીં. એવું પણ જણાતું નથી કે જે પ્રશ્નો અરજદારે લખ્યા હતા, જો કે તે દ્રષ્ટિહીન શ્રેણીના વિદ્યાર્થીઓ માટે હતા, તેના ગુણને ધ્યાનમાં ન લેવાને કારણે

અરજદાર પરીક્ષામાં નાપાસ થઈ છે. આમ, એકંદરે, એવું જણાશે કે જો અરજદારની શ્રેષ્ઠ રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે તો પણ, અરજદારને કેટલાક ગુણ ઓછા મળ્યા હોઈ શકે છે, છતાં, આ કોર્ટને એવું જણાતું નથી કે હાલના અરજદારને કોઈ વાસ્તવિક અન્યાય થયો છે.

૬. આ તબક્કે, આ કોર્ટ ૨૦૨૫ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન એસ.સી. ૩૬૮ પર અહેવાલ થયેલ એમ.એસ. સંજય વિ. ઇન્ડિયન બેંક અને અન્ય ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અવલોકનોનો સંદર્ભ લેવાની પરવાનગી માંગે છે. હાલના હેતુ માટે સુસંગત હોવાથી ફકરા નં. ૯ અને ૧૦ ને લાભ માટે નીચે મુજબ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:—

“૯. એ સુસ્થાપિત છે કે કોઈપણ વૈધાનિક જોગવાઈ અથવા ધોરણોના માત્ર ઉદ્દંધન માટે રિટ કોર્ટ દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવો, જો આવા ઉદ્દંધનને કારણે કોઈ અન્યાય થયો ન હોય તો, તે સહજ બાબત નથી. (૧૯૮૦) ૨ એસ.સી.સી. ૪૩૭ પર અહેવાલ થયેલ શિવ શંકર દાળ મિલ્સ વિ. હરિયાણા રાજ્ય ના કેસમાં, તે કેસમાં વેપારીઓએ ૩% ના વધેલા દરે માર્કેટ ફી ચૂકવી હતી, જે ૧૯૭૭ ના હરિયાણા એક્ટ ૨૨ હેઠળ મૂળ ૨ ટકાથી વધારવામાં આવી હતી. (૧૯૮૦) ૧ એસ.સી.સી. ૪૧૬ પર અહેવાલ થયેલ કેવલ કૃષ્ણ પુરી વિ. પંજાબ રાજ્ય ના કેસમાં આ કોર્ટ દ્વારા મૂળ દર કરતાં ૧ ટકાનો વધારો અલ્ટ્રા વાયર્સ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. મૂળ દર કરતાં ૧ ટકાનો વધારો અલ્ટ્રા વાયર્સ જાહેર કરવામાં આવ્યો હોવાથી, સંબંધિત માર્કેટ કમિટી દ્વારા જેમની પાસેથી તે વસૂલ કરવામાં

આવ્યો હતો તે સંબંધિત વેપારીઓને પરત ચૂકવવાપાત્ર બન્યો હતો. તેમની પાસેથી ગેરકાયદેસર રીતે વસૂલ કરાયેલી વધારાની રકમ પરત કરવાની માંગણીનું પાલન ન થતાં, વેપારીઓએ સંબંધિત માર્કેટ કમિટીને તે સંદર્ભમાં નિર્દેશ આપવા માટે સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૩૨ અને અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ રિટ પિટિશનો દાખલ કરી હતી. માર્કેટ કમિટીઓએ એવી દલીલ કરી હતી કે જો કે વધારાના સંગ્રહનું રિફંડ કાયદેસર રીતે વેપારીઓને ચૂકવવાપાત્ર હોઈ શકે છે, પરંતુ તેમાંથી ઘણાએ બદલામાં આ વધારાની ટકાવારી પછીના ખરીદદારો પાસેથી વસૂલ કરી લીધી હતી. પિટિશનનો નિકાલ કરતી વખતે અને માર્ગદર્શિકા નક્કી કરતી વખતે, આ કોર્ટે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

“અનુચ્છેદ ૨૨૬ એક અસાધારણ ઉપાય પ્રદાન કરે છે, જે કાનૂની ઈજા પર આધારિત હોવા છતાં, આવશ્યકપણે વિવેકાધીન છે. અદાલત માટે, આ લવચીક સત્તાનો ઉપયોગ કરીને, જાહેર હિત જે આદેશ આપે છે અને ઇક્વિટી જે દર્શાવે છે તેવો હુકમ પસાર કરવો સંપૂર્ણપણે ખુલ્લો છે. ઇક્વિટી અદાલતો, જાહેર હિતને આગળ વધારવા માટે જ્યાં માત્ર ખાનગી હિતો સામેલ હોય ત્યાં સામાન્ય રીતે જેટલી જાય છે તેના કરતાં ઘણી આગળ વધી શકે છે અને વારંવાર જાય છે. તદનુસાર, દાદ આપવી કે રોકી રાખવી તે યોગ્ય રીતે જાહેર હિતની બાબતો પર આધારિત હોઈ શકે છે.”

૧૦. યોગ્ય રીતે એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે કાનૂની સૂત્રોને

કેસની વાસ્તવિક પરિસ્થિતિની વાસ્તવિકતાઓથી અલગ કરીને લાગુ કરી શકાતા નથી. કાયદાનો અમલ કરતી વખતે તેને ઇક્વિટી સાથે સંતુલિત કરવાનો હોય છે અને જો કાનૂની સૂત્રોને સુધાર્યા પછી વાજબી પરિસ્થિતિ તેને તાર્કિક અંત સુધી ન લઈ જવાની માંગ કરે છે, તો હાઈકોર્ટ તેની અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે જો યોગ્ય વિચારણા ન કરે અને આખરી હુકમને ન ઘડે તો તે તેની ફરજમાં નિષ્ફળ જશે. અન્ય કોઈપણ અભિગમ હાઈકોર્ટને અપીલની સામાન્ય અદાલત બનાવી દેશે, જે તે નથી. કાયદાનો આ એક સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળનો ઉપાય વિવેકાધીન સ્વરૂપનો છે અને આપેલ કેસમાં, પિટિશનમાં પડકારવામાં આવેલ અમુક પગલાં કે હુકમ ગેરકાયદેસર અને અમાન્ય હોવાનું જણાય તો પણ, હાઈકોર્ટ તેની અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે પક્ષકારો વચ્ચે સંપૂર્ણ ન્યાય કરવાના હેતુથી તેને રદ કરવાનો ઇનકાર કરી શકે છે.”

૬.૧. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલા કાયદા પરથી, એવું જણાશે કે ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ આ કોર્ટને આપવામાં આવેલ રિટ અધિકારક્ષેત્ર એક અસાધારણ ઉપાય છે જે વિવેકાધીન સ્વરૂપનો છે અને જ્યારે, અદાલતોને એવો હુકમ પસાર કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે જે જાહેર હિત સૂચવે છે અને ઇક્વિટી દર્શાવે છે. જાહેર હિતના રક્ષણ માટે માંગવામાં આવેલી દાદ કરતાં આગળ વધવું કે દાદ અટકાવી રાખવી તે ઇક્વિટી અદાલતો માટે ખુલ્લું છે.

૬.૨. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એ પણ ઠરાવ્યું છે કે હકીકતની પરિસ્થિતિની વાસ્તવિકતાઓથી અલગ થઈને નિર્દેશો જારી ન કરવા જોઈએ કે જ્યારે આપેલ કેસમાં, જો વાજબી વિચારણાઓ એવી માંગ કરે તો કાનૂની મુદ્દાને તેના તાર્કિક અંત સુધી ન લઈ જવામાં હાઈકોર્ટ વાજબી ઠરશે, વધુ ખાસ કરીને, કારણ કે કાયદાનો અમલ ઈક્વિટી સાથે સંતુલિત કરીને કરવાનો હોય છે. એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે જો પિટિશનમાં પડકારવામાં આવેલ અમુક પગલાં કે હુકમ ગેરકાયદેસર અને અમાન્ય હોવાનું જણાય તો પણ, હાઈકોર્ટ તેના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે પક્ષકારો વચ્ચે સંપૂર્ણ ન્યાય કરવાના હેતુથી હસ્તક્ષેપ કરવાનો ઇનકાર કરવામાં વાજબી રહેશે.

૬.૩. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં હકીકતની પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા, જ્યારે એવું જણાશે કે અરજદાર પાસે વાજબી ફરિયાદ હોઈ શકે છે, તેમ છતાં, પુનઃમૂલ્યાંકન વગેરે માટે નિર્દેશો જારી કરવાથી એવી પરિસ્થિતિ સર્જાઈ શકે છે કે જ્યાં બોર્ડને હજારો વિદ્યાર્થીઓ તરફથી આવી સમાન વિનંતીનો સામનો કરવો પડશે જેમણે આ અગાઉ અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી ફરિયાદ જેવી કોઈ ફરિયાદ ઉઠાવી ન હતી.

૬.૪. આ કોર્ટને એવું જણાશે કે જ્યારે ધોરણ ૧૦ એટલે કે પ્રશ્નાસ્પદ પરીક્ષાના પરિણામો પછી જ્યાં અરજદાર સહિતના વિદ્યાર્થીઓ તેમના નવા શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમોમાં જોડાઈ ચૂક્યા છે, ત્યારે હાલની પિટિશનમાં હસ્તક્ષેપ કરવો અને તેના દ્વારા અરજદાર જેવા વિદ્યાર્થીઓ માટે બોર્ડ દ્વારા કરાયેલા મૂલ્યાંકન પર પ્રશ્ન ઉઠાવવાના દ્વાર ખોલવા તે વિશાળ જાહેર હિતમાં રહેશે નહીં. વાસ્તવમાં,

અરજદારના પરિપ્રેક્ષ્યથી વિચારતાં, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, સામાવાળા બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભૂલના કારણે તેને કોઈ વાસ્તવિક કે નોંધપાત્ર અન્યાય થયો નથી. આ કોર્ટના સુવિચારિત અભિપ્રાય મુજબ, જ્યારે અરજદાર પાસે સામાવાળા બોર્ડ સામે કેસ હોઈ શકે છે, પરંતુ, જાહેર હિત અને ઇક્વિટી એવી માંગ કરે છે કે હાલની પિટિશનમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ ન કરવો જોઈએ.

૬.૫. બીજી તરફ, જ્યાં સુધી અરજદારની મુખ્ય ફરિયાદનો સંબંધ છે, આ કોર્ટને એવું જણાશે કે તે સંપૂર્ણપણે વાજબી છે. પ્રશ્નપત્રનું અવલોકન દર્શાવે છે કે પ્રશ્નપત્રમાં અમુક પ્રશ્નોની નીચે માત્ર દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે હોવાની અનિયમિત સૂચનાઓ હતી. આ કોર્ટે પ્રશ્નપત્રમાં સમાવિષ્ટ સૂચનાઓની યાદીનું અવલોકન કર્યું છે અને જ્યારે, સૂચનાઓમાં એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું નથી કે સૂચનાઓ પહેલાનો પ્રશ્ન કે સૂચનાઓ પછીનો પ્રશ્ન દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. આમ, કોઈપણ વ્યક્તિના મનમાં, વધુ ખાસ કરીને ધોરણ ૧૦ ની પરીક્ષામાં બેસતા વિદ્યાર્થીના મનમાં, વાજબી શંકા ઊભી થશે કે શું સૂચનાઓ અગાઉના પ્રશ્નોને લગતી હશે કે પછીના પ્રશ્નોને લગતી હશે.

૬.૬. આમ, આ કોર્ટને એવું જણાશે કે સામાવાળા નં. ૨ આવી પરિસ્થિતિ પ્રત્યે સભાન હોવા જોઈએ અને તેમણે એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે ભવિષ્યમાં પ્રશ્નપત્રોમાં, ભલે તે ધોરણ ૧૦ ના હોય કે ધોરણ ૧૨ ના હોય, આવી કોઈ અસ્પષ્ટતા ઊભી ન થવી જોઈએ. બોર્ડે એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે પ્રશ્નપત્રોની શરૂઆતમાં જ સૂચનાઓની યાદીમાં સ્પષ્ટપણે જણાવવું જોઈએ કે કયા પ્રશ્નો માત્ર દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. તદુપરાંત, પ્રશ્નપત્રના મુખ્ય ભાગમાં રહેલી

સૂચનાઓમાં ખાસ કરીને તે પ્રશ્નોની યાદી આપવી જોઈએ જે માત્ર દ્રષ્ટિહીનતા ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે જ છે. આ કોર્ટને એવું જણાશે કે વિદ્યાર્થીઓને સ્પષ્ટતા પૂરી પાડવાથી સમગ્ર રાજ્યમાં વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓ દ્વારા ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક બોર્ડમાં મૂકવામાં આવેલો વિશ્વાસ અને શ્રદ્ધા વાજબી છે તેની ખાતરી કરવામાં ખૂબ મદદ મળશે.

૭. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ કોર્ટને એવું જણાશે કે નીચે મુજબના નિર્દેશો ન્યાયના ઉદ્દેશોને સંતોષશે:—

સામાવાળા નં. ૨ ને એ સુનિશ્ચિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે ભવિષ્યમાં લેવાનારી પરીક્ષા માટે, ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ બંને માટે, વાસ્તવિક પ્રશ્નો પહેલાંની સૂચનાઓની યાદીમાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવશે કે કયા પ્રશ્નો માત્ર દ્રષ્ટિહીન વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા જ લખવાના રહેશે. તદુપરાંત, પ્રશ્નપત્રના મુખ્ય ભાગમાં સામાન્ય સૂચનાઓમાં પણ પ્રશ્ન નંબરોનો સ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે જે દ્રષ્ટિહીનતા ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે છે.

૮. ઉપરોક્ત નિર્દેશો સાથે, હાલની પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(નિખિલ એસ. કારીયેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

This is an AI-Assisted Translation.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====